

UCHWAŁA NR XLIII/ 186/ 2013

RADY GMINY MASŁOWICE

z dnia 30 grudnia 2013 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2014.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym / Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 /, art. 4¹ ust. 1 – 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi / Dz. U. z 2012 r., poz. 1356 , z późn. zm./ art. 10 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii / Dz. U. Nr 179 poz. 1485, z późn. zm./ Rada Gminy Masłowice uchwała co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2014 w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy**

Rafał Krawczyk

**RADA GMINY
MASŁOWICE**

Załącznik

do Uchwały nr XLIII/186/2013

Rady Gminy Masłowice

z dnia 30 grudnia 2013 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII NA 2014 ROK**

Masłowice grudzień 2013 rok

PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

Podstawę prawną programu stanowi:

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1231 z późn. zm.),

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 r., Nr 179, poz. 1485 ze zm.) oraz założeniami krajowego Programu Przeciwdziałania narkomanii,

Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r., Nr 180, poz. 1493 ze zm.),

Ustawy te regulują zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, wskazują zadania do realizacji oraz źródła ich finansowania.

Wstęp

Przeprowadzone w Polsce badania epidemiologiczne szacują liczbę osób uzależnionych od alkoholu na około 600 tysięcy, zaś osób pijących alkohol szkodliwie- na około 2,5 mln.- tak donosi Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zgodnie z raportem Światowej Organizacji Zdrowia pt. „Zagrożenia dla zdrowia światowego. Śmiertelność i obciążenie chorobami powodowane wybranymi najpoważniejszymi zagrożeniami” alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, odpowiedzialny jest za ponad 60 rodzajów chorób i urazów. Rozmiary problemów związanych z alkoholem to również wysokie koszty społeczne i ekonomiczne, jakie ponoszą budżety państw. Koszty te szacowane są przez Światową Organizację Zdrowia na poziomie 1,3 % PKB, tj. w przypadku Polski około 17,5 mld zł. Corocznie z przyczyn pośrednio lub bezpośrednio związanych z nadużywaniem alkoholu, umiera na całym świecie 2,3 mln osób. Osoby nadużywające alkoholu stanowią około 20 % pacjentów ostrych dyżurów. Nadużywanie alkoholu to nie tylko szkody zdrowotne, także społeczne, takie jak: naruszenie zasad bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie. Problem uzależnienia od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych mimo podejmowanych od wielu lat działań mających na celu zwiększenie świadomości na temat konsekwencji nadużywania środków psychoaktywnych stale utrzymuje tendencję wzrostową. Z substancjami toksycznymi można spotkać się w każdym środowisku. Używają je ludzie nie tylko z tak zwanego „marginesu społecznego”, są one obecne nie tylko w patologicznych domach lecz często z uzależnieniem od nich borykają się ludzie wpływowi, zamożni, którzy swoje problemy życiowe oraz stres próbują „zabić” poprzez wprowadzenie się w stan odurzenia. Nieśmiała młodzież, by zdobyć przyjaciół lub zabłysnąć w towarzystwie ośmiela się alkoholem, zapala pierwszy papieros by nie być gorszą, bierze narkotyk by pokazać, że jest odważna, że niczego się nie boi. Funkcjonowanie większości z grup nieformalnych do których młodzież pragnie należeć, by zjednać sobie przyjaciół opiera się często na zażywaniu różnego rodzaju używek. Poznanie problemu uzależnień wśród dzieci i młodzieży jest konieczne, by móc przeciwdziałać sięganiu po substancje szkodliwe dla ich zdrowia i życia. Niezwykle ważne jest by chronić dzieci i młodzież przed zgubnymi skutkami eksperymentowania ze środkami toksycznymi już od najmłodszych lat, by wpoić im wartości, którymi warto

kierować się w życiu. Młodzi ludzie sięgają również po napoje energetyzujące, które w ostatnim czasie stały się bardzo popularne wśród młodzieży, a których działanie na organizm człowieka jest bardzo negatywne. Uczniowie wiedzą o szkodliwości napojów energetyzujących na organizm jednak mimo wszystko piją. W szkołach realizowane są programy profilaktyczne, których celem jest przekazywanie informacji na temat negatywnego działania środków uzależniających na organizm młodego człowieka. Zapoznanie uczniów z tematem uzależnienia, jego objawami i skutkami oraz zachęcanie do zdrowego stylu życia wolnego od nałogów. Szczególnie ważnym czynnikiem chroniącym młodzież od sięgania po różnego rodzaju środków uzależniających są więzi emocjonalne w rodzinach, możliwość realizacji zainteresowań, poszanowanie praw, norm, wartości, autorytetów lub przynależności do pozytywnych grup społecznych. Rodzice przez swoje postawy i odpowiedni sposób wychowania mogą obniżyć ryzyko zachowań społecznie nieakceptowanych u swojego dziecka. Większość ludzi pije alkohol na skutek panującego obyczaju. Od dziecka oswajani jesteśmy z alkoholem. Obchody ważnych wydarzeń w życiu rodzinnym oraz imprezy towarzyskie połączone są ze spożywaniem alkoholu. Dla wielu ludzi picie alkoholu staje się przyjemnością, z której nie potrafią zrezygnować. Niebezpieczeństwo pojawia się wtedy, gdy ludzie zaczynają pić w młodym wieku oraz zbyt dużo i zbyt często. Ze względu na rangę zjawiska wszelkie sposoby przeciwdziałania patologiom, akcję oraz programy opracowane i wdrażane przez szkoły są bardzo ważne. Szkoła może więc odegrać znaczącą rolę w propagowaniu i budowaniu zdrowego modelu życia.

ROZDZIAŁ I

DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Jednym z ważniejszych podmiotów lokalnej polityki wobec alkoholu i inicjatorem działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych podejmowanych na poziomie lokalnym jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Do zadań wójta gminy, zgodnie z art. 4¹ ust 3 ustawy należy powołanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Na komisji spoczywa obowiązek:

- inicjowania działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- przyjmowanie zgłoszeń o przypadkach nadużywania alkoholu, motywowania osób uzależnionych od alkoholu do podjęcia leczenia,
- podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- przygotowywania dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym,
- opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Gminy,
- kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy, które realizowane są w oparciu o Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Masłowice na rok 2014 określa zakres i formę realizacji zadań wynikających z ustawy. Jego nadrzędnym celem jest tworzenie spójnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych zmierzających do zapobiegania powstawaniu nowych problemów oraz zmniejszenie rozmiarów problemów, które aktualnie występują. Powyższy program jest kontynuacją programów z lat ubiegłych. Działania podejmowane w ramach niniejszego programu mają na celu zmniejszenie różnorodnych problemów powodowanych przez alkohol w całej społeczności lokalnej a nie tylko w grupie podwyższonego ryzyka. Główne problemy to m.in. picie alkoholu przez społeczność gminy, szkody zdrowotne związane z nadużywaniem alkoholu, zaburzenia życia

rodzinnego związane z alkoholem, w tym zjawisko przemocy domowej, nietrzeźwość w miejscach publicznych.

Kluczową rolę w działaniach podejmowanych w ramach w/w Programu odgrywa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która współpracuje z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Poradniami Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu, Ośrodkiem Zdrowia, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Policją, Sądem Rejonowym, szkołami oraz organizacjami pozarządowymi.

SAMORZĄD GMINNY A USTAWA O WYCHOWANIU W TRZEŹWOŚCI I PRZECIWDZIAŁANIU ALKOHOLIZMOWI

Podstawa prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w gminie jest ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U z 2002 r. nr 147 poz. 1231 z późn. zm.).

Zgodnie z zapisami art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy samorząd gminny jest zobowiązany do:

- prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu.

W szczególności zadania te obejmują:

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy społecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej.

Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, stanowiącego część strategii integracji polityki społecznej, uchwalonego corocznie przez Radę Gminy.

Przy opracowaniu Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Masłowicach na 2014 r. uwzględnione zostały wskazówki wynikające z *Rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych*.

Zadania i sposoby realizacji określone w Gminnym Programie Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2014 rok są dostosowane do potrzeb lokalnych, przyjętej strategii i celów działania. Związane są z posiadanymi możliwościami prowadzenia określonych form pracy i wykonania w oparciu o lokalne zasady instytucjonalne i osobowe oraz ewentualną pomoc merytoryczną i materialną ze strony podmiotów zewnętrznych- jednostek samorządowych wyższego szczebla, organizacji, instytucji i osób fizycznych.

Wszystkie placówki oświatowe działające na terenie gminy Masłowice realizują obligatoryjnie zadania prewencyjne dotyczące zapobieganiu problemom społecznym w oparciu o szkolne programy profilaktyki, co jest wymogiem *Ustawy o Systemie Oświaty*.

Cele szkolnych programów profilaktyki koncentrują się na następujących zagadnieniach:

- eliminowanie lub redukovanie wśród uczniów zachowań ryzykownych związanych z używaniem,
- rozwijanie postaw prozdrowotnych,
- promowanie pozytywnych wzorów osobowościowych,
- prowadzenie doskonalenia nauczycieli i pedagogów związanych z wdrażaniem nowoczesnych i adekwatnych do potrzeb technologii profilaktycznych.

Ponieważ wszystkie zachowania aspołeczne podejmowane są zwykle pod wpływem alkoholu i środków odurzających, konieczne jest wdrażanie wszelkich możliwych środków zaradczych wobec tego zjawiska. Wskazane jest, aby działaniami profilaktycznymi obejmować zarówno osoby uzależnione jak i współuzależnione, przebywające w najbliższym otoczeniu, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. Dlatego też istotnym celem, zawartym w niniejszym programie jest kontynuacja wspierania placówek oświatowych.

Jako forma działań profilaktycznych planowanych do prowadzenia i kontynuacji w szkołach, wymagających wsparcia merytorycznego i finansowego przez samorząd gminny/ w ramach GPPiRPA/ wskazuje się w dalszym ciągu:

- organizowanie profilaktycznych zajęć pozalekcyjnych,
- organizowanie otwartych imprez szkolnych i środowiskowych o charakterze edukacyjnym i profilaktycznym, konkursów tematycznych, spektakli teatralnych,
- organizowanie kolonii profilaktycznych dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.

Finansową podstawę realizacji GPPiRPA stanowią dochody gminy z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz na podstawie art. 191 ustawy o finansach publicznych. Niewykorzystane środki w danym roku zamieszcza się w wykazie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego.

Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych uchwałami Rady Gminy w Masłowicach.

ROZDZIAŁ II

PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Problemy związane z alkoholem dotyczą różnych sfer życia i powodują różne szkody (społeczne, zdrowotne, ekonomiczne) zarówno wymierne, związane z opieką zdrowotną, wypadkami drogowymi czy przestępczością, jak również niewymierne (cierpienie, ból). Dlatego też program uwzględnia podejmowanie działań w zakresie: profilaktyki, leczenia, reintegracji społecznej, wszechstronnej pomocy rodzinom z problemem alkoholowym, edukacji społecznej, działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa i przestrzegania prawa. Działania ujęte w programie inicjowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, realizowane będą we współpracy z wieloma instytucjami rządowymi, samorządowymi oraz z organizacjami pozarządowymi.

1. CEL PROGRAMU

Nadrzędnym celem programu w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych jest zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów alkoholowych i innych zjawisk patologicznych w tym przeciwdziałanie przemocy.

Cele strategiczne w tym zakresie to:

1. Zwiększenie wiedzy na temat szkód wynikających z picia alkoholu dla życia rodzinnego i społecznego.
2. Wspomaganie merytoryczne i finansowe instytucji, organizacji pozarządowych oraz osób fizycznych, którzy swoim działaniem przyczyniają się do przeciwdziałania patologiom i kształtowania pozytywnych postaw społecznych.
3. Promocja zdrowego stylu życia, w szczególności wśród dzieci i młodzieży.
4. Wspieranie wychowawczej roli szkoły i rodziny.
5. Zwiększenie skuteczności i dostępności terapii w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów alkoholowych, w tym przemocy w rodzinie.
6. Wspieranie realizacji szkolnych i środowiskowych imprez oraz programów profilaktycznych.

2. ZADANIA I SPOSÓB ICH REALIZACJI

Zadanie 1.

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Zadanie to realizowane będzie głównie poprzez:

1. Współpraca z placówkami służby zdrowia dla osób uzależnionych i współuzależnionych od napojów alkoholowych w zakresie udzielania porad indywidualnych i prowadzenia zajęć terapeutycznych leczenia odwykowego dla osób z problemem alkoholowym i dla członków ich rodzin.
2. Finansowanie świadczeń zdrowotnych lub programów terapeutycznych dla pacjentów uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych nieobjętych finansowaniem przez Narodowy Fundusz Zdrowia.
3. Prowadzenie rozmów interwencyjno- motywujących z osobami, wobec których istnieje podejrzenie o nadużywanie alkoholu, w celu zastosowania leczenia odwykowego.
4. Kierowanie wniosków do sądu, celem orzeczenia zobowiązania do poddania się leczeniu odwykowemu, w stosunku do osób nagminnie nadużywających alkohol.
5. Rozpowszechnianie informacji o możliwościach korzystania z pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu oraz narkotyków, poprzez upowszechnianie materiałów edukacyjnych w środowisku lokalnym

Zadanie 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy społecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

Zadanie to realizowane będzie głównie poprzez:

1. Prowadzenie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych procedur zmierzających do zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego. Motywowanie osób uzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego.
2. Przeprowadzanie przez pracowników socjalnych wywiadów środowiskowych dotyczących sytuacji w rodzinie i miejscu zamieszkania osoby uzależnionej.
3. Kierowanie osób realizujących zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na szkolenia, jak również udział w konferencjach, sympozjach i innych formach spotkań związanych z podnoszeniem kwalifikacji ludzi pracujących na rzecz uzależnionych i ich rodzin oraz tworzących i realizujących profesjonalne programy profilaktyczne.
4. Finansowanie szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe osób realizujących programy profilaktyczne oraz pracujących z rodzinami z problemem alkoholowym.
5. Wspieranie Zespołu Interdyscyplinarnego w następujących działaniach:
  - a) badania lokalne i ekspertyzy na temat skali zjawiska przemocy w rodzinie,
  - b) aktualizowanie bazy danych miejsc, osób i możliwości udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
  - c) podnoszenie kompetencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
  - d) inicjowanie działań zmierzających do podniesienia kompetencji w zakresie przeciwdziałania przemocy osób pracujących w instytucjach udzielających pomocy rodzinom doświadczającym przemocy,
  - e) praca z ofiarami przemocy domowej,
  - f) realizowanie wśród młodzieży programów edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Zadanie 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

Zadanie to realizowane będzie głównie poprzez:

2. Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych programów profilaktyki dla dzieci i młodzieży.

3. Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym dla rodziców, mających na celu rozwijanie umiejętności wychowawczych i wspieranie rodziców w rozwiązywaniu trudnych problemów.
4. Prowadzenie zajęć sportowych z elementami profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży.
5. Organizowanie wypoczynku letniego z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży.
6. Włączanie się w ogólnopolskie i regionalne kampanie edukacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
7. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18. roku życia.
8. Prezentowanie uczniom spektakli, koncertów mających charakter artystycznych wypowiedzi przeciwko patologiom społecznym – uzależnieniom i przemocy.
10. Zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych dotyczących problematyki alkoholowej.

Zadanie 4

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

Zadanie to realizowane będzie głównie poprzez:

1. Wspieranie organizacji pozarządowych w realizacji poszczególnych zadań programu z zastosowaniem procedury zlecenia zadań organizacjom pozarządowym w myśl ustawy z 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
2. Wspieranie finansowe organizacji abstynenckich, których działalność polega na:
  - a) rehabilitacji osób uzależnionych i współuzależnionych, poprzez działalność promującą trzeźwy styl życia,
  - b) zapewnieniu „azylu trzeźwości”,
  - c) dzieleniu się doświadczeniem w trzeźwieniu i umacnianiu abstynencji,

Zadanie 5

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

Zadanie to realizowane będzie głównie poprzez:

1. Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań kontrolnych i interwencyjnych w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.

2. Podejmowanie interwencji oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego za naruszenie przepisów dotyczących zakazów reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości, osobom do lat 18, na kredyt lub pod zastaw.
3. Umieszczanie na druku zezwolenia pouczenia zawierającego przepisy dotyczące sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.
4. Prowadzenie postępowania administracyjnego w związku z naruszeniem warunków sprzedaży określonych w ustawie.

Zadanie 6

Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej

Zadanie to realizowane będzie głównie poprzez:

Realizacja powyższego zadania nie jest planowana w roku 2014.

ROZDZIAŁ III

PRZECIWDZIAŁANIE NARKOMANII

W zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych wynikających z zażywania narkotyków **Program** przedstawia zadania własne gminy wynikające z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Zgodnie z jej treścią zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii obejmują poniższe działania:

- 1) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.
- 2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.
- 3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
- 4) Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.
- 5) Pomoc społeczną osobą uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

1. CELE PROGRAMU

Cel główny programu w zakresie przeciwdziałania narkomanii to ograniczenie używania narkotyków i związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych. Realizowany będzie w trzech obszarach:

1. Profilaktyka.
2. Leczenie, rehabilitacja, ograniczanie szkód zdrowotnych i reintegracja społeczna.

Profilaktyka

Cel główny:

Zmniejszenia popytu na narkotyki.

Cele szczegółowe:

1. Podniesienie jakości realizowanych programów profilaktycznych.
2. Zwiększenie skuteczności działań - w zakresie zapobiegania narkomanii – podejmowanych przez instytucje, stowarzyszenia i osoby fizyczne.
3. Poniesienie poziomu w świadomości społeczności lokalnej na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych.

Leczenie, rehabilitacja, ograniczanie szkód zdrowotnych i reintegracja społeczna

Cel główny: Poprawa stanu zdrowia i funkcjonowania społecznego osób uzależnionych od narkotyków oraz używających narkotyków w sposób szkodliwy.

Cele szczegółowe:

1. Zwiększenie dostępności świadczeń w zakresie leczenia, rehabilitacji, i ograniczania szkód zdrowotnych.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkotykowe pomocy psychospołecznej i prawnej.
3. Zapobieganie wykluczeniom społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym osób uzależnionych i ich rodzin.

2. ZADANIA I SPOSÓB ICH REALIZACJI

Zadanie 1.

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem

Zadanie to realizowane będzie głównie poprzez:

1. Finansowanie zajęć terapeutycznych dla uzależnionej od środków psychoaktywnych młodzieży i ich rodzin.
2. Edukacja lekarzy i pracowników służby zdrowia (dofinansowanie szkoleń).

Zadanie 2.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej

i prawnej

Zadanie to realizowane będzie głównie poprzez:

1. Informowanie rodziców dzieci zażywających narkotyki o formach pomocy.
2. Wspieranie specjalistycznego poradnictwa: psychologicznego, pedagogicznego, prawnego i terapeutycznego.

Zadanie 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Zadanie to realizowane będzie głównie poprzez:

1. Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych programów profilaktyki dla dzieci i młodzieży.
2. Wspieranie programów profilaktycznych realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych.
3. Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym dla rodziców, mających na celu rozwijanie umiejętności wychowawczych i wspieranie rodziców w rozwiązywaniu trudnych problemów.
4. Prowadzenie zajęć sportowych z elementami profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży.
5. Organizowanie wypoczynku z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży.
6. Wdrażanie pozaszkolnych programów profilaktycznych adresowanych do dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem od środków psychoaktywnych oraz dla ich rodziców.
7. Udział w ogólnopolskich i lokalnych kampaniach edukacyjnych obejmujących problematykę narkomanii.
8. Prezentowanie uczniom spektakli, koncertów mających charakter artystycznych wypowiedzi przeciwko patologiom społecznym – uzależnieniom i przemocy.
9. Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji służb społecznych poprzez dofinansowanie różnorodnych form kształcenia.
10. Organizowanie szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z narkomanią dla pedagogów szkolnych, wychowawców i nauczycieli, niezbędnych do prowadzenia zajęć z dziećmi i młodzieżą.

Zadanie 4

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii

Zadanie to realizowane będzie głównie poprzez:

Współpracę z instytucjami i organizacjami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w zakresie współrealizacji zadań wynikających z gminnego programu zapobiegania narkomanii.

Zadanie 5

Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego

Zadanie to realizowane będzie głównie poprzez:

1. Dokonywanie przez pracowników socjalnych diagnozy sytuacji w rodzinach dotkniętych problemem używania substancji odurzających.
2. Udzielanie pomocy rodzinom, w których występuje problem uzależnienia od środków odurzających oraz osobom uzależnionym od środków odurzających z wykorzystaniem kontraktu socjalnego.

ROZDZIAŁ IV

HARMONOGRAM REALIZACJI ORAZ FINANSOWANIA ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE MASŁOWICE W 2014 ROKU

Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy w ramach środków finansowych planowanych w budżecie gminy, stanowiących dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (100 % wydatków). Niewykorzystane środki przeznaczone na realizację programu przesuwa się jako środki nie wygasające na realizację zadań wymagających kontynuacji w roku następnym do momentu uprawomocnienia się nowego Gminnego Programu.

W roku 2014 wysokość dochodów z tytułu opłat za wydane zezwolenia wyniesie 54.000,00 zł.

L.p.	Zadanie	Sposoby realizacji	Termin realizacji	Osoby lub instytucje odpowiedzialne	Szacunkowe koszty
1.	Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem, współuzależnieniem oraz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.	Współpraca z placówkami służby zdrowia (całościowy lub częściowy zwrot kosztów poniesionych przez osobę uzależnioną na leczenie). Zawieranie umów i opłacanie kosztów powołania biegłych oraz opłat sądowych orzekających w przedmiocie uzależnienia. Upowszechnianie informacji o istniejących placówkach leczenia odwykowego (zakup broszur, ulotek itp.	Cały rok	Wójt Gminy Masłowice, GKRPA	2.300,00
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy społecznej, psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.	Udzielanie konsultacji i wsparcia ofiarom przemocy domowej, pomoc prawna. Finansowanie szkoleń, konferencji i innych form zwiększających kompetencje i doskonalących umiejętności dla członków GKRPA i Zespołu Interdyscyplinarnego. Wspieranie placówek leczenia odwykowego (ambulatoryjnych i stacjonarnych). Motywowanie i kierowanie alkoholików do podejmowania leczenia.	Cały rok	Przewodniczący i członkowie GKRPA	3.400,00

3.	<p>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych.</p>	<p>Finansowanie prezentacji problematyki uzależnień, profilaktyki przemocy i agresji w formie spektakli teatralnych, konkursów tematycznych itp.</p> <p>Finansowanie programów profilaktycznych dla uczniów oraz szkoleń dla nauczycieli i rodziców.</p> <p>Doposażenie placówek oświatowych i innych z terenu gminy w materiały i sprzęt wykorzystywany przy wdrażaniu programów profilaktycznych zgodnie ze zgłoszonym zapotrzebowaniem i w miarę posiadanych środków.</p> <p>Finansowanie kosztów publikacji, materiałów informacyjnych i edukacyjnych oraz organizacji i udziału w ogólnopolskich kampaniach profilaktyczno-edukacyjnych.</p> <p>Zakup, prenumerata pism, periodyków oraz wyposażenie biblioteczki Urzędu Gminy i GOPS w literaturę fachową.</p> <p>Dofinansowanie działań i programów związanych z opieką psychologiczną i prawną dla rodzin dotkniętych problemem przemocy realizowaną przez Kościół katolicki.</p> <p>Pomoc w tworzeniu warunków do powstawania alternatywnych miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży - powstawanie kawiarenek internetowych, klubów młodzieżowych, świetlic.</p> <p>Wspieranie zorganizowanych zajęć pozaszkolnych (konkursów i innych) w świetlicach, bibliotekach, klubach oraz placówkach oświatowych (w tym dożywianie dzieci biorących udział w tychże zajęciach), finansowanie tych przedsięwzięć oraz zwiększanie</p>	Cały rok	Wójt Gminy Masłowice, GKRPA, księża, dyrektorzy szkół, kierownicy bibliotek, świetlic, klubów.	36.000,00
----	---	---	----------	--	-----------

		<p>wyposażenia tych placówek.</p> <p>Pomoc w promowaniu zdrowego stylu życia, organizacji i wspieraniu imprez sportowo- rekreacyjnych i sportowych zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych, projektowanie i rozwój oraz poprawa funkcjonowania bazy sportowo- rekreacyjnej (boiska, sale gimnastyczne, świetlice szkolne, świetlice wiejskie, biblioteki, miejsca rekreacji i aktywnego wypoczynku).</p> <p>Dofinansowywanie uzasadnionych i pozytywnie zaopiniowanych przez GKRPA kosztów organizacji otwartych, środowiskowych imprez mających charakter profilaktyczny.</p> <p>Organizowanie i finansowanie kosztów wypoczynku letniego, kolonii profilaktycznych i terapeutycznych, obozów dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych alkoholizmem, środowisk zagrożonych oraz dysfunkcyjnych.</p> <p>Dofinansowywanie lub całościowe finansowanie pojedynczym osobom (dzieciom, młodzieży) z rodzin dotkniętych alkoholizmem wypoczynku (obozów, kolonii lub innych form).</p> <p>Finansowanie wyjazdów dla dzieci i młodzieży, w tym dla osób szczególnie narażonych na działanie czynników ryzyka oraz niepełnosprawnych (wyjazdy do teatru, kina, na basen itp.).</p>			
--	--	--	--	--	--

4.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii i przemocy w rodzinie.	<p>Wspieranie inicjatyw w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień po przedłożeniu oferty.</p> <p>Wspieranie placówek wyspecjalizowanych w niesieniu pomocy dzieciom i młodzieży zagrożonych uzależnieniem.</p> <p>Wspieranie ruchów samopomocowych grup AA i innych.</p> <p>Wspieranie instytucji w zakresie podejmowanych działań służących przeciwdziałaniu alkoholizmowi i narkomanii oraz samorządowych jednostek organizacyjnych gminy (szkoły, przedszkole, biblioteka, świetlice) w zakresie prowadzonych przez nie działań na rzecz rodzin dysfunkcyjnych.</p> <p>Finansowanie zakupu nagród, artykułów biurowych, spożywczych i materiałów informacyjno-edukacyjnych, niezbędnych do realizacji szkoleń, zajęć, konkursów, zawodów sportowych i innych imprez o tematyce ściśle powiązanej z problemem uzależnień, profilaktyki oraz promocji zdrowego stylu życia.</p>	Cały rok	Wójt Gminy Masłowice, GKRPA, dyrektorzy szkół, kierownicy bibliotek, świetlic,	5.800,00
5.	Ograniczenie dostępu do alkoholu.	<p>Kontrola punktów sprzedaży.</p> <p>Udział w rozprawach sądowych w charakterze oskarżyciela publicznego.</p> <p>Organizowanie szkoleń dla sprzedawców i właścicieli sklepów związanych ze sprzedażą napojów alkoholowych.</p>	Czerwiec/ październik	Wójt	500,00
6.	Działalność GKRPA	Wynagrodzenia za udział w posiedzeniach komisji, delegacje, diety.	Cały rok	GKRPA	6.000,00

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ustala szczegółowy zakres działań, wynikających z programu profilaktyki, wnosząc jednocześnie o przeznaczenie na ten cel stosownych środków w budżecie gminy. Po uchwaleniu budżetu komisja koryguje plan działań wskazując sposób jego realizacji.
2. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest finansowana w ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narkotykowych.
3. Za udział w posiedzeniach, czynnościach kontrolnych członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie:
  - przewodniczący i sekretarz- 120,00 zł. brutto,
  - radni członkowie komisji- 100,00 zł. brutto,
  - pozostali członkowie komisji- 100,00 zł. brutto.Przysługuje również zwrot kosztów podróży w przypadku wyjazdu w teren. Podstawą wypłaty wynagrodzenia jest udział członków komisji w posiedzeniu udokumentowany podpisem na liście.
4. Za realizację zadań wynikających z niniejszego programu odpowiedzialny jest Wójt Gminy Masłowice.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2014 rok został pozytywnie zaopiniowany przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Masłowicach na posiedzeniu w dniu 27 grudnia 2013 roku.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy

Rafał Krawczyk